

**Bruxelles, 24 noiembrie 2017
(OR. en)**

14821/17

COEST 324

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Subiect:	Declarație comună a Summitului Parteneriatului Estic (Bruxelles, 24 noiembrie 2017)

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor declarația comună a Summitului Parteneriatului Estic de la Bruxelles, astfel cum a fost convenită de participanții la summit în data de 24 noiembrie 2017, la Bruxelles.

Declarație comună a Summitului Parteneriatului Estic**Bruxelles, 24 noiembrie 2017**

Șefii de stat sau de guvern și reprezentanții Republicii Armenia, Republicii Azerbaidjan, Republicii Belarus, Georgiei, Republicii Moldova și Ucrainei, reprezentanții Uniunii Europene și șefii de stat sau de guvern și reprezentanții statelor sale membre s-au reunit la Bruxelles la 24 noiembrie 2017. Președintele Parlamentului European și reprezentanții Comitetului Regiunilor, Comitetului Economic și Social European, Băncii Europene de Investiții și Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare, ai Conferinței autorităților locale și regionale din Parteneriatul estic și Adunării Parlamentare Euronest au fost, de asemenea, prezenți la summit.

1. Participanții la summit reconfirmă importanța deosebită pe care o acordă Parteneriatului estic ca dimensiune specifică a politicii europene de vecinătate. Aceștia își reafirmă angajamentul comun față de acest parteneriat strategic și ambițios, care este bazat pe valori comune, pe interese reciproce și pe înțelegere reciprocă, pe o asumare și pe responsabilitate partajate, pe diferențiere și pe o responsabilizare reciprocă și care apropie țările partenere din Europa de Est de Uniunea Europeană. Înregistrarea de progrese susținute și eficiente în cadrul reformelor este esențială pentru ca Parteneriatul estic să se bucure de un succes constant.

2. Participanții la summit își exprimă din nou angajamentul față de consolidarea democrației, a statului de drept, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și a principiilor și a normelor de drept internațional, care reprezintă elemente centrale ale Parteneriatului estic. Uniunea Europeană își menține angajamentul de a sprijini integritatea teritorială, independența și suveranitatea tuturor partenerilor săi. Angajamentul și respectul deplin față de obiectivele și principiile consacrate în Carta ONU, în Actul final de la Helsinki din 1975 și în Carta de la Paris din 1990 a OSCE, precum și aderarea la acestea au o importanță fundamentală pentru viziunea noastră comună asupra unei Europe pașnice și nedivizate. Participanții la summit reconfirmă elementele și principiile încorporate în declarațiile anterioare ale Summitului Parteneriatului Estic și subliniază intenția lor fermă de a avansa în privința angajamentelor asumate cu ocazia summiturilor din trecut și în acorduri bilaterale.
3. În acest context, participanții subliniază că promovarea și consolidarea unor valori și principii comune față de care și-au exprimat angajamentul reprezintă o prioritate de prim rang și contribuie la dezvoltarea unor relații consolidate între UE și parteneri. Legăturile create prin intermediul Parteneriatului estic fac ca Uniunea Europeană și țările partenere să fie mai puternice împreună și mai capabile să facă față provocărilor comune. Participanții la summit sunt de acord că o cooperare mai strânsă și un dialog politic orientat către viitor și aprofundat sunt esențiale pentru abordarea provocărilor comune și pentru îndeplinirea unor obiective comune.
4. Participanții subliniază importanța consolidării rezilienței la nivel statal, economic și societal atât în UE, cât și în țările partenere, precum și rolul Parteneriatului estic în acest sens, după cum s-a subliniat și în Strategia globală pentru politica externă și de securitate a Uniunii Europene și în revizuirea politicii europene de vecinătate.

5. Parteneriatul estic sprijină producerea de rezultate în ceea ce privește principalele obiective globale de politici stabilite de Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a ONU, care are drept scop realizarea unor societăți bine guvernate, mai prospere și responsabile, și de Acordul de la Paris privind schimbările climatice. Participanții la summit recunosc că efectul negativ al schimbărilor climatice reprezintă una dintre cele mai mari provocări ale vremurilor noastre, care necesită depunerea unor eforturi consolidate de către toate părțile interesate. Aceștia confirmă importanța unei societăți civice dinamice și a egalității de gen pentru a valorifica întregul potențial economic și social al societăților lor, îmbunătățind dezvoltarea economică și consolidând coeziunea socială.
6. Participanții la summit rămân profund îngrijorați cu privire la încălcarea în permanență a principiilor dreptului internațional în multe zone din regiune. Participanții la summit solicită reînnoirea eforturilor de promovare a rezolvării pașnice a conflictelor nesoluționate din regiune pe baza principiilor și a normelor de drept internațional. Soluționarea conflictelor, instaurarea unui climat de încredere și relațiile de bună vecinătate sunt esențiale pentru dezvoltarea economică și socială și pentru cooperare. Participanții la summit salută eforturile și rolul consolidat al UE în soluționarea conflictelor și consolidarea încrederii în cadrul sau în sprijinul actualelor formate și procese de negociere convenite, inclusiv prin prezența pe teren atunci când este cazul.
7. Participanții subliniază că Parteneriatul estic are drept obiectiv crearea unui spațiu comun pentru o democrație, prosperitate, stabilitate și cooperare sporită partajate, nefiind îndreptat împotriva nimănui. În cazul în care legăturile cu alți parteneri presupun o implicare mai largă și ar contribui la obiectivele anumitor activități și la obiectivele generale ale Parteneriatului estic, cooperarea poate fi deschisă, de la caz la caz, pentru a include și țări terțe. Aceștia reafirmă dreptul suveran al fiecărui partener de a alege nivelul de ambiție și obiectivele la care aspiră în relațiile sale cu Uniunea Europeană.

8. Participanții la summit salută realizările înregistrate de Parteneriatul estic până în prezent și diferențierea consolidată din relațiile bilaterale dintre UE și fiecare țară parteneră. Sfera de acoperire și gradul de cooperare sunt determinate de ambițiile și nevoile UE și ale partenerilor, precum și de ritmul și calitatea reformelor.
9. Participanții la summit salută intrarea deplină în vigoare a acordurilor de asociere (AA) și a zonelor de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare (DCFTA) cu Georgia, cu Republica Moldova și, cel mai recent, cu Ucraina ca urmare a deciziei din decembrie 2016 a șefilor de stat sau de guvern ai UE.
10. În acest context, participanții la summit recunosc aspirațiile europene și alegerea europeană a anumitor parteneri, astfel cum este prevăzut în acordurile de asociere. Acordurile prevăd accelerarea asocierii politice și a integrării economice cu Uniunea Europeană. Participanții la summit salută sprijinul UE pentru implementarea acestora. În acest context, păstrându-se caracterul incluziv al Parteneriatului estic, este totodată oportun ca partenerii AA/DCFTA să se implice în discuții comune cu privire la progresele, oportunitățile și provocările legate de reformele aferente asocierii, astfel cum au solicitat acești parteneri, cu scopul de a facilita punerea deplină în aplicare a AA/DCFTA.
11. Participanții la summit salută semnarea unui Acord de parteneriat cuprinzător și consolidat între Uniunea Europeană și Armenia în marja summitului. Participanții salută progresele importante realizate în ceea ce privește negocierile în curs dintre Uniunea Europeană și Azerbaidjan privind un nou acord-cadru. Aceștia apreciază faptul că implicarea critică a UE alături de Belarus a devenit mai cuprinzătoare, inclusiv în cadrul Grupului de coordonare UE-Belarus, al Dialogului privind drepturile omului și al Dialogului privind comerțul.

12. Participanții la summit salută sprijinul neîntrerupt acordat de UE Parteneriatului estic prin utilizarea deplină și direcționată a Instrumentului european de vecinătate, inclusiv a programelor de cooperare transfrontalieră și a altor instrumente financiare disponibile. Sprijinul financiar acordat de UE partenerilor săi va fi condiționat de măsuri concrete în materie de reforme. Abordarea UE bazată pe stimulente („mai mult pentru mai mult”) va continua să fie în avantajul partenerilor care se implică în cea mai mare măsură în reforme. Planul de investiții externe oferă noi oportunități de finanțare, în special prin instituirea Fondului european pentru dezvoltare durabilă, prevăzut pentru a mobiliza în mod eficace un volum semnificativ de investiții.
13. Participanții așteaptă cu interes creșterea în continuare a dinamismului și a eficienței cooperării noastre extinse și aprofundate din cadrul Parteneriatului estic, cu accent pe avantaje concrete pentru cetățeni. Aceștia reamintesc că este important să se consolideze sensibilizarea publicului cu privire la programele UE care contribuie la acest obiectiv.
14. Participanții la summit salută cele 20 de rezultate scontate pentru 2020, care produc rezultate tangibile într-o manieră transparentă și incluzivă și, în același timp, consolidează reziliența *[astfel cum se menționează în anexa I]* . Aceștia așteaptă cu interes intensificarea cooperării în cadrul structurii multilaterale revizuite a Parteneriatului estic *[astfel cum se menționează în anexa II]*, care va sprijini mai bine obiectivele politice urmărite în cadrul parteneriatului, inclusiv cooperarea dintre parteneri. Participanții vor dezvolta o abordare a acestei cooperări care să fie mai integrată, participativă, transsectorială și orientată către rezultate. Participanții subliniază rolul reuniunilor ministeriale în oferirea de orientări politice pentru implicarea într-o varietate de sectoare.

15. Participanții la summit subliniază că buna guvernare la toate nivelurile este esențială pentru a asigura încrederea cetățenilor în guvernele lor. Punerea în aplicare de reforme în administrația publică și sistemul judiciar, precum și lupta împotriva corupției se află la temelia tuturor celorlalte politici în acest sens și sunt esențiale pentru consolidarea rezilienței. Participanții convin că promovarea securității umane, care depinde, de asemenea, de dezvoltarea unor instituții eficiente, responsabile, transparente și democratice, va reduce vulnerabilitățile din cadrul societății. Cooperarea și sprijinul acordat de UE în reforma sectorului de securitate, implementarea gestionării integrate a frontierelor, subminarea criminalității organizate, a traficului de persoane și a introducerii ilegale de migranți, abordarea migrației neregulate, combaterea amenințărilor hibride, combaterea terorismului și a extremismului violent, inclusiv prin dialogul interreligios și intercultural, prevenirea radicalizării, consolidarea securității cibernetice și combaterea criminalității cibernetice, consolidarea prevenirii, a capacității de reacție și a gestionării crizelor în caz de dezastru vor îmbunătăți capacitatea țărilor partenere de a face față presiunilor la care sunt supuse. Participanții la summit au căzut de acord cu privire la importanța unei cooperări eficiente între țările partenere interesate și organismele relevante ale UE în abordarea provocărilor menționate anterior. Participanții la summit subliniază importanța îmbunătățirii, după caz, a dialogului privind securitatea și a cooperării în domeniul PSAC și salută în acest sens contribuția valoroasă a partenerilor la misiunile și la operațiile UE.

16. Participanții la summit consideră că dezvoltarea economică și socială și sprijinul pentru procesele de transformare sunt elemente centrale în urmărirea în comun a realizării stabilității și a rezilienței în vecinătatea europeană. Elaborarea unei politici economice și a unor cadre de reglementare solide, inclusiv prin mobilizarea eforturilor Uniunii Europene și ale instituțiilor financiare internaționale, va contribui la crearea unui mediu propice pentru dezvoltarea unor economii competitive, verzi, digitalizate și inspirate de inovare, precum și pentru atragerea de investiții, pentru crearea de locuri de muncă, pentru promovarea unei creșteri sustenabile și favorabile incluziunii și a unor schimburi comerciale intensificate cu UE și între țările partenere, inclusiv în vederea multiplicării eforturilor partenerilor în direcția utilizării depline a zonelor de liber schimb existente. În acest context, participanții salută rezultatele celui de al 4-lea Forum de afaceri al Parteneriatului estic care a avut loc la Tallinn în octombrie 2017. Promovarea întreprinderilor mici și mijlocii, printre altele prin facilitarea accesului acestora la creditare în moneda locală, precum și sprijinirea unui acces sporit la banda largă de mare viteză și realizarea de progrese în ceea ce privește reducerea tarifelor de roaming între țările partenere și, eventual, ulterior, între acestea și UE, vor fi de o importanță deosebită. În acest sens, participanții la summit sunt de acord să coopereze în domeniul armonizării piețelor digitale, pentru a extinde avantajele pieței unice digitale în țările partenere.

17. Având în vedere importanța conectivității, participanții împărtășesc opinia conform căreia legăturile de transport mai bune și mai sigure oferă noi posibilități de dezvoltare și permit o comunicare mai apropiată și schimburi mai strânse între Uniunea Europeană și țările partenere și între partenerii înșiși. Pornind de la efectele pozitive ale acordurilor privind spațiul aerian comun cu Georgia și Republica Moldova, participanții la summit reamintesc importanța încheierii acordului privind spațiul aerian comun cu Ucraina cât mai curând posibil și, totodată, își exprimă sprijinul pentru finalizarea rapidă a negocierilor privind încheierea unor astfel de acorduri cu Armenia și Azerbaidjan. Participanții acordă importanță intermodalității și interoperabilității rețelelor de transport, îmbunătățirii conexiunilor cu rețeaua TEN-T la nivelul tuturor modurilor de transport și salută semnarea acordurilor la nivel înalt între UE și țările partenere prin care sunt definite hărțile orientative privind rețelele centrale. Participanții la summit recunosc importanța existenței unei energii sigure, durabile, fiabile și la prețuri accesibile tuturor și subliniază importanța securității aprovizionării și a diversificării surselor, a furnizorilor și a rutelor de aprovizionare cu energie și subliniază necesitatea de a acționa în spirit de solidaritate și deschidere în acest sens. Cooperarea activă a țărilor partenere în instituirea uniunii energetice europene este bine-venită. Ei și-au luat angajamentul de a consolida securitatea energetică prin interconectări și prin utilizarea durabilă a resurselor energetice, inclusiv prin sporirea eficienței energetice și utilizarea energiei din surse regenerabile, de a reduce dependența și de a consolida reziliența. Participanții subliniază de asemenea că trebuie respectate în mod corespunzător cele mai înalte standarde internaționale de securitate nucleară și de protecție a mediului.

Participanții la summit subliniază angajamentul lor față de tranziția către economii mai verzi, mai eficiente și sustenabile și față de consolidarea eforturilor de adaptare la schimbările climatice și de atenuare a efectelor acestora, precum și față de soluționarea provocărilor legate de mediu. Punerea în aplicare la momentul oportun a unor acorduri multilaterale și a unor reforme cuprinzătoare în aceste domenii rămâne esențială.

18. Contactele interpersonale, inclusiv prin schimburi în mediul educațional, al tineretului, al culturii și al științelor, precum și mobilitatea apropiate societățile. Participanții la summit salută punerea în aplicare eficace a regimurilor de călătorii fără viză pentru Republica Moldova, Georgia și Ucraina. Aceștia așteaptă cu interes consolidarea cooperării și realizarea de progrese suplimentare în domeniul mobilității, într-un mediu sigur și bine gestionat, precum și analizarea în timp util a oportunității deschiderii dialogului cu Armenia privind liberalizarea vizelor, cu condiția existenței unor condiții pentru o mobilitate bine gestionată și sigură, incluzând punerea în aplicare eficace a acordurilor de facilitare a acordării vizelor și a acordurilor de readmisie încheiate între părți. Participanții așteaptă cu interes o implicare mai puternică alături de toți partenerii în modernizarea sistemelor de educație, de cercetare și de inovare, și în îmbunătățirea performanțelor de calitate și a competitivității acestora, asigurând totodată respectarea drepturilor deja exercitate ale persoanelor care aparțin minorităților naționale, astfel cum sunt consacrate în convențiile ONU și ale Consiliului Europei și în protocoalele aferente, nediscriminarea persoanelor care aparțin minorităților, respectarea diversității și luarea în considerare pe deplin, în reformarea acestor sisteme, a expertizei organismelor Consiliului Europei. Un accent deosebit va fi pus pe sprijinirea și responsabilizarea generației tinere, așa cum s-a subliniat în cadrul celui de al 3-lea Forum pentru tineret al Parteneriatului estic, desfășurat în iunie 2017 la Varșovia, în special în ceea ce privește dezvoltarea competențelor, a implicării civice și a solidarității acestora, precum și pe îmbunătățirea mobilității academice și pe promovarea capacității de inserție profesională a tinerilor și a spiritului lor antreprenorial prin intermediul unui cadru cuprinzător de politici pentru tineret și al unui pachet pentru tineret prezentat de către UE.

19. Participanții la summit subliniază rolul important pe care o bună funcționare a mediului mass-mediei și libertatea de exprimare îl joacă într-o societate democratică, rezilientă și prosperă. Aceștia recunosc necesitatea acordării unui sprijin îmbunătățit mass-mediei independente, profesionalismului în mass-media, precum și alfabetizării mediatice în cadrul întregului Parteneriat estic. De asemenea, sunt de acord că este necesar să se consolideze și mai mult eforturile de comunicare strategică, să se lucreze în direcția promovării vizibilității cooperării dintre UE și țările Parteneriatului estic și să se sensibilizeze opinia publică cu privire la dezinformare, care să fie denunțată. În acest context, participanții salută contribuția celei de a 2-a Conferințe Media a Parteneriatului estic care a avut loc în septembrie 2017 la Kiev.
20. Participanții la summit reafirmă importanța, pentru Parteneriatul estic, a unei implicări reprezentative a tuturor componentelor societății. Aceștia și-au exprimat angajamentul de a consolida egalitatea dintre femei și bărbați și de a promova responsabilizarea femeilor, astfel cum se prevede în Planul de acțiune al UE pentru egalitatea de gen. Cooperarea cu societatea civilă, inclusiv prin intermediul Forumului societății civile din cadrul Parteneriatului estic, precum și al unei informări extinse și al unui sprijin dedicat organizațiilor societății civile locale și partenerilor sociali, rămâne o parte integrantă a acestui parteneriat, astfel cum s-a evidențiat cu ocazia Conferinței societății civile din cadrul Parteneriatului estic, care a avut loc în octombrie 2017 la Tallinn. Participanții salută rolul jucat de autoritățile locale și regionale prin intermediul Conferinței autorităților locale și regionale pentru Parteneriatul estic (CORLEAP) în promovarea obiectivelor parteneriatului la nivelul de guvernanță care este cel mai apropiat de cetățeni. Participanții la summit încurajează consolidarea cooperării interparlamentare, dialogul și promovarea schimburilor în cadrul Adunării Parlamentare Euronest, recunoscând, în acest context, înființarea de către Biroul Adunării a „Grupului de lucru ad-hoc pentru acordurile de asociere”.
21. Participanții la summit așteaptă cu interes următoarea reuniune a Summitului Parteneriatului Estic, prevăzută pentru 2019, ocazie cu care intenționează să revizuiască punerea în aplicare a rezultatelor scontate ale Parteneriatului estic și să furnizeze orientări pentru consolidarea în continuare a cooperării din cadrul Parteneriatului estic.

Anexa I - 20 de rezultate scontate pentru 2020

Obținerea unor rezultate concrete pentru cetățenii noștri se află în centrul implicării noastre din cadrul Parteneriatului estic. În cadrul celor patru priorități convenite cu ocazia Summitului Parteneriatului Estic de la Riga, din 2015, au fost identificate 20 de domenii-cheie, cu obiective pentru 2020. Consolidarea rezilienței noastre comune a fost factorul care a ghidat alegerea rezultatelor scontate concrete.

Cele 20 de rezultate scontate pentru 2020 sunt concepute ca un instrument de lucru proiectat într-un mod incluziv cu toate părțile interesate. O structură simplificată pentru cooperarea multilaterală din cadrul Parteneriatului estic va monitoriza îndeaproape și periodic punerea în aplicare a rezultatelor scontate convenite într-un mod axat pe rezultate, cuprinzător și sistematic, asigurându-se o asumare comună a responsabilității și un angajament comun, precum și complementaritatea cu prioritățile bilaterale.

Rezultate scontate transversale

1. Existența unei societăți civile dinamice este esențială pentru structura democratică a societății, transparența guvernănei publice, dezvoltarea sectorului privat, creșterea economică incluzivă și sustenabilă, protecția mediului, inovarea socială, mobilitate și contactele interpersonale. Societatea civilă este un partener indispensabil pentru guvern, ca motor al reformelor și ca promotor al responsabilizării. Consolidarea expertizei tehnice și a capacităților de gestionare ale organizațiilor societății civile, inclusiv ale partenerilor sociali, va spori valoarea dialogului în materie de politici și a procesului decizional orientat pe rezultate în țările partenere.

2. Egalitatea de gen și nediscriminarea vor permite țărilor partenere să profite pe deplin de potențialul economic și social din cadrul societăților lor. Va fi continuată sensibilizarea deplină a societăților din țările partenere, în conformitate cu Planul de acțiune al UE pentru egalitatea de gen 2016-2020, cu Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor și cu principiile referitoare la nediscriminare. UE va sprijini punerea în aplicare a legislației relevante și înființarea și consolidarea unor organisme eficiente de promovare a egalității. Programul „Femeile în afaceri” va stimula perspectivele economice ale femeilor-antreprenor.
3. O comunicare strategică în formă consolidată, mai clară și adaptată, inclusiv prin intermediul activităților Stratcom EAST, va conduce la o mai bună înțelegere a Uniunii Europene în rândul cetățenilor din vecinătatea estică, precum și la o mai bună înțelegere a țărilor partenere și a Parteneriatului estic în rândul cetățenilor UE. Sprijinul pentru pluralismul și independența mass-mediei în țările partenere va continua să îmbunătățească asumarea responsabilității, precum și reziliența împotriva dezinformării.

Dezvoltarea economică și oportunitățile de piață

4. Potențialul de creștere al întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) din țările partenere va fi deblocat prin intermediul programului EU4Business, al unor programe naționale de sprijin adecvate, precum și prin îmbunătățirea cadrului de funcționare a IMM-urilor în țările partenere. Instituționalizarea dialogului dintre sectorul public și cel privat, susținerea organizațiilor de sprijinire a întreprinderilor orientate către client și crearea unei noi rețele de diplomație economică regională pentru intensificarea comerțului și promovarea investițiilor în vecinătatea estică vor consolida suplimentar potențialul pentru o creștere economică durabilă.

5. Vor fi abordate lacunele în ceea ce privește accesul la finanțare și infrastructura financiară pentru a realiza în mod efectiv o dezvoltare și o transformare economică durabilă. Vor fi sprijinite aprofundarea și extinderea piețelor de capital, inclusiv prin programe-pilot vizând reforme ale piețelor de capital. Se va acorda sprijin pentru asigurarea unor registre de credit eficiente și a unor surse alternative de finanțare, cu scopul de a facilita investițiile și a crește nivelul exporturilor. Aceste reforme vor încuraja creșterea creditării în monedă locală, în strânsă cooperare cu instituțiile de finanțare internaționale.
6. Vor fi susținute noi oportunități de locuri de muncă la nivel local și regional prin punerea în aplicare a unor programe ale UE care vizează diversificarea activității economice și reducerea disparităților, în special în rândul tinerilor cetățeni. Noua inițiativă intitulată „Primarii pentru creștere economică” va contribui la mobilizarea autorităților locale pentru punerea în aplicare a strategiilor de dezvoltare economică locală inteligentă. Punerea în aplicare a unor proiecte de dezvoltare regională, inclusiv în agricultură, va sprijini suplimentar îndeplinirea acestor obiective.
7. Va fi promovată armonizarea piețelor digitale între țările partenere și cu UE în cadrul inițiativei EU4Digital, astfel încât să se elimine obstacolele și barierele existente din calea unor servicii online paneuropene pentru cetățeni, administrații publice și întreprinderi. În acest context, cooperarea se va concentra asupra sprijinirii țărilor partenere în demersurile de consolidare a independenței autorităților naționale de reglementare din domeniul telecomunicațiilor, de armonizare a alocării frecvențelor și a prețurilor de roaming, de punere în aplicare a unor strategii naționale pentru dezvoltarea comunicațiilor în bandă largă, securitatea cibernetică, inovarea digitală, servicii interoperabile de asistență medicală online și competențele digitale și de testare la nivel transfrontalier a semnăturilor electronice, a comerțului electronic și a coridoarelor de transport digitale.

8. Vor fi sprijinite schimburile comerciale dintre țările partenere și UE, precum și dintre țările partenere, inclusiv prin implementarea zonelor de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare pentru cei trei parteneri implicați, Georgia, Republica Moldova și Ucraina. UE va continua să discute, în mod diferențiat, împreună cu fiecare dintre țările partenere, inclusiv cu Armenia, cu Azerbaidjan și cu Belarus, opțiuni atractive și realiste pentru consolidarea schimburilor comerciale reciproce și pentru încurajarea unor investiții care să țină seama de interesele comune, de reforma politicii în materie de investiții în ceea ce privește protejarea investițiilor, precum și de normele comerțului internațional și standardele internaționale în materie de comerț, inclusiv în domeniul proprietății intelectuale, și să contribuie la modernizarea și diversificarea economiilor.

Consolidarea instituțiilor și a bunei guvernante

9. Vor fi consolidate statul de drept și mecanismele de combatere a corupției prin sprijinirea creării și a consolidării ulterioare a unor structuri durabile menite să prevină și să combată corupția, să consolideze transparența și să combată spălarea banilor. În acest context vor fi promovate sisteme eficiente în domeniul declarațiilor de avere și al conflictelor de interese, cu baze de date având funcții de căutare ușor de utilizat, măsuri în vederea punerii în aplicare a recomandărilor internaționale aplicabile privind finanțarea partidelor politice, independența organismelor anticorupție, dezvoltarea unui cadru și a unor mecanisme juridice pentru recuperarea și gestionarea activelor și instrumente eficiente pentru investigații financiare.

10. Va fi de o importanță majoră punerea în aplicare a unor reforme esențiale în conformitate cu standardele europene în materie de independență, imparțialitate, eficiență și responsabilitate a sistemului judiciar, inclusiv în ceea ce privește instituirea de instrumente electronice relevante, de exemplu, pentru repartizarea cauzelor după criterii obiective prestabilite. Un bilanț al recrutărilor și promovărilor pentru judecători caracterizate prin transparență și bazate pe merite, semnalarea cazurilor disciplinare, un acces îmbunătățit la justiție, o formare cuprinzătoare și eficientă a magistraților, o reducere substanțială a numărului cauzelor civile și penale acumulate pe rol, precum și o ameliorare în ceea ce privește executarea hotărârilor judecătorești, evaluate în raport cu un set de indicatori convenit, vor contribui la încrederea cetățenilor în instituțiile de stat.
11. Va fi de o importanță majoră punerea în aplicare a unor reforme în administrația publică, în conformitate cu principiile internaționale pentru instituirea unei administrații publice profesioniste, depolitizate, responsabile și etice. Realizarea de progrese în acest domeniu va fi demonstrată prin intermediul unor strategii la nivel național, în conformitate cu principiile internaționale, al îmbunătățirii legislației privind funcția publică, al accesului publicului la informații, al unor administrații accesibile și axate pe servicii, al unei supravegheri bugetare consolidate și al unui cadru instituțional pentru statisticile oficiale îmbunătățit. Va fi explorată posibilitatea unui sistem de observare la locul de muncă pentru funcționarii publici.
12. O cooperare mai strânsă în domeniul securității și al gestionării riscurilor de dezastre va sprijini partenerii să fie mai bine pregătiți pentru a reacționa în caz de crize și de dezastre. Datorită sprijinului, inclusiv pentru consolidarea capacităților în scopul combaterii criminalității organizate, partenerii vor fi mai rezistenți în caz de amenințări hibride, inclusiv în materie de securitate cibernetică și de atenuare a riscurilor chimice, biologice, radiologice și nucleare sau de origine infracțională, accidentală sau naturală. Consolidarea dialogului de securitate și a cooperării PSAC practice, inclusiv multiplicarea oportunităților de formare și consolidarea capacităților în domeniul politicii de securitate și apărare comune/politicii externe și de securitate comune (PSAC/PESC), va sprijini contribuțiile din partea țărilor partenere la misiunile și operațiile civile și militare europene.

13. Înregistrarea de progrese în ceea ce privește extinderea rețelei centrale transeuropene de transport (TEN-T), inclusiv a rețelei rutiere, feroviare, a porturilor, a aeroporturilor și a căilor navigabile interioare, va fi sprijinită în mod activ, pe baza unui plan de acțiune indicativ pe termen lung în materie de investiții vizând finalizarea rețelei TEN-T până în 2030. Punerea în aplicare a legăturilor necesare în cadrul rețelei centrale extinse și eliminarea blocajelor din cadrul lanțului logistic, inclusiv prin ameliorarea eficienței rețelelor de transport existente, vor facilita comunicarea în domeniul transporturilor, sprijinind astfel schimburile economice. Fluxurile de transport de mărfuri durabile și în creștere vor fi facilitate prin intermediul unei eficiențe sporite a procedurilor de trecere a frontierei și prin reducerea barierelor administrative, tehnice și de altă natură. Îmbunătățirea siguranței rutiere și progresele realizate în ceea ce privește Acordurile privind spațiul aerian comun vor consolida suplimentar interconectivitatea transporturilor.
14. Va fi îmbunătățită securitatea aprovizionării cu energie printr-o mai bună interconectivitate a rețelelor de gaz și energie electrică între țările partenere și între acestea și Uniunea Europeană. Inițiativa EU4Energy va promova un grad sporit de eficiență și transparentă a piețelor energiei. Va fi acordat în continuare sprijin pentru cooperarea în curs în cadrul Comunității Energiei, ceea ce va sprijini partenerii estici să își respecte angajamentele relevante. În acest context, angajamentul comun și realizarea de progrese în acest domeniu vor fi demonstrate prin modernizarea sistemului de transport de gaze naturale și a instalațiilor de stocare a gazelor naturale din Ucraina, prin operaționalizarea coridorului sudic strategic al gazelor și viitoarea extindere a acestuia către Asia Centrală, prin implementarea interconectării rețelei de gaze Ungheni-Chișinău și Hermanowice-Bilce Volățea, prin consolidarea interconectării rețelelor de energie electrică între Georgia și Armenia, precum și prin stabilirea condițiilor pentru eventuala integrare a sistemelor energetice din Ucraina și din Moldova cu rețeaua de energie electrică europeană.

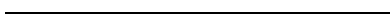
15. Vor fi luate măsuri decisive pentru a urma direcția unei creșteri economice reziliente la schimbările climatice și bazate pe emisii reduse de dioxid de carbon, pentru a îmbunătăți eficiența energetică și utilizarea energiei din surse regenerabile și pentru a reduce emisiile de gaze cu efect de seră, în conformitate cu Acordul de la Paris privind schimbările climatice. Aceste măsuri vor include punerea în aplicare a planurilor de acțiune în materie de energie durabilă și climă prin intermediul programului „Convenția primarilor”, sprijinirea IMM-urilor pentru o eficiență durabilă, asigurarea de sinergii între EU4Business, EU4Energy și EU4Innovation, deblocarea de fonduri pentru investițiile verzi, sprijinirea elaborării de strategii naționale de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și instituirea unui sistem național de monitorizare, raportare și verificare a emisiilor și depunerea de eforturi suplimentare pentru dezvoltarea de politici de adaptare la nivel național.
16. Protecția mediului, atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea vor fi consolidate prin îmbunătățirea gestionării resurselor de apă și a cooperării transfrontaliere, integrarea în politicile sectoriale a obiectivelor de mediu și de climă, dezvoltarea bunei guvernante de mediu și creșterea gradului de conștientizare a aspectelor de mediu. Va fi asigurat sprijin pentru tranziția către o economie mai circulară și mai verde. Printre principalele măsuri în acest domeniu se vor număra: elaborarea unor planuri de gestionare a bazinelor hidrografice, identificarea riscurilor de mediu pentru Marea Neagră, elaborarea de acte legislative pentru evaluări de mediu și evaluări de impact strategice, îmbunătățirea accesului la datele privind mediul și promovarea exploatării durabile a resurselor biologice marine.

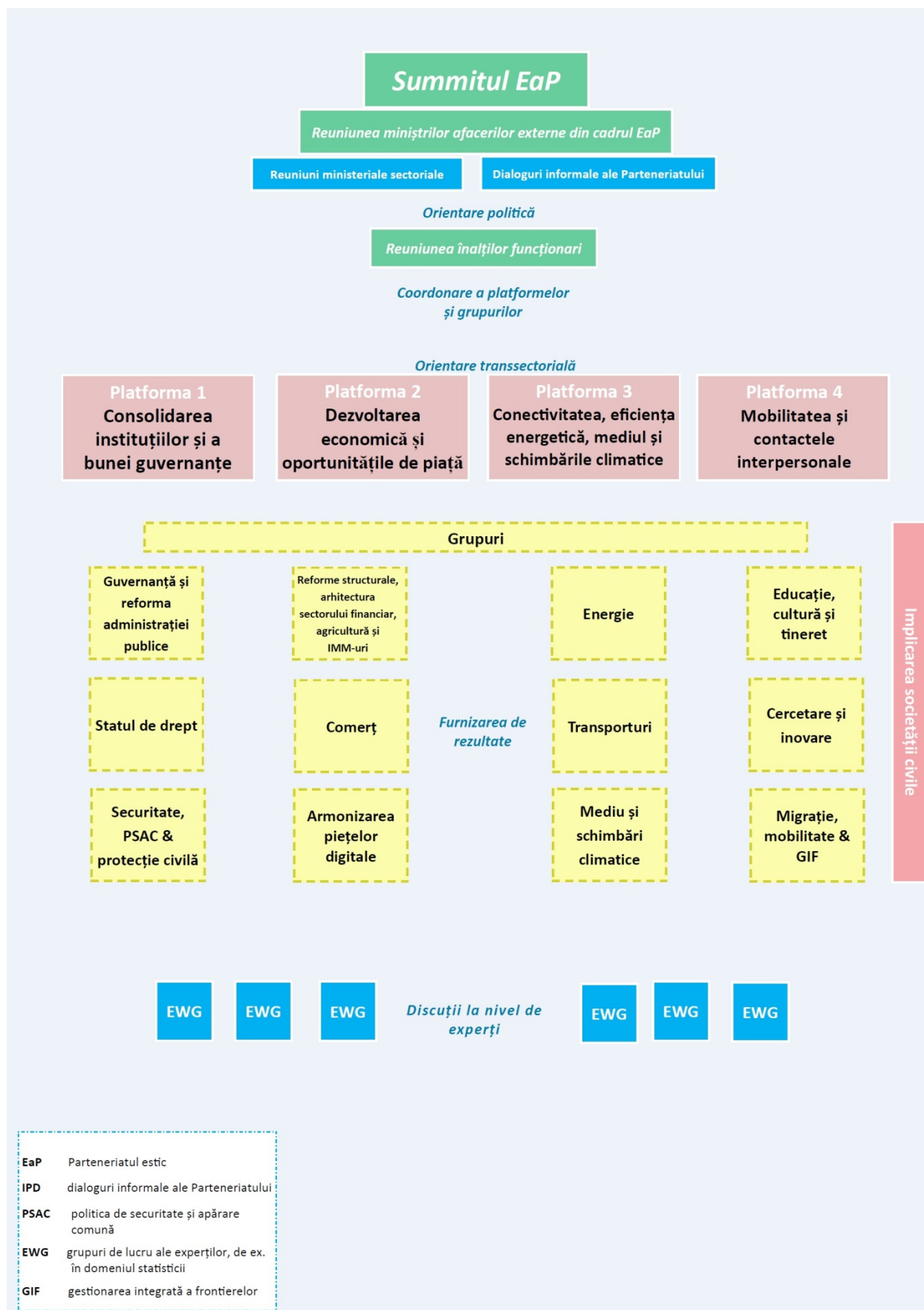
Mobilitatea și contactele interpersonale

17. Vor fi promovate progresele în materie de mobilitate prin monitorizarea îndeplinirii continue a obiectivelor de referință în materie de liberalizare a vizelor de către Georgia, Republica Moldova și Ucraina, prin luarea în considerare, în timp util, în cazul în care condițiile vor permite acest lucru, a deschiderii unui dialog privind liberalizarea vizelor cu Armenia și, respectiv, cu Azerbaidjanul, sub rezerva existenței unor condiții pentru o mobilitate bine gestionată și sigură, incluzând punerea în aplicare eficace a acordurilor de facilitare a acordării vizelor și a acordurilor de readmisie încheiate între părți, precum și, în plus, prin încheierea acordului de facilitare a eliberării vizelor și a acordului de readmisie cu Belarus. Se va acorda în continuare sprijin punerii în aplicare a parteneriatelor pentru mobilitate existente, printre altele în vederea îmbunătățirii gestionării migrației în țările partenere. Punerea în aplicare a gestionării integrate a frontierelor prin intermediul unei rețele modernizate de puncte de trecere a frontierei atât între țările partenere, cât și între acestea și statele membre ale UE va facilita mobilitatea, sporind în același timp securitatea, și va contribui la intensificarea fluxurilor comerciale.
18. Investițiile în competențele tinerilor, spiritul antreprenorial și capacitatea de inserție profesională a acestora vor fi consolidate în mod substanțial, în special în urma prezentării de către UE, în cadrul inițiativei EU4Youth, a unui „pachet pentru tineret” consolidat, care va include un nou sistem de mobilitate pentru tineri și acțiuni specifice prin intermediul unor foi de parcurs pentru implicarea tineretului, cu accent special pe abilitățile de lider, mobilitate și calitatea educației formale și nonformale. Tinerii și lucrătorii de tineret vor beneficia de oportunități sporite de mobilitate în cadrul programului Erasmus+. Participarea țărilor partenere la programele Erasmus+, „Europa creativă”, COSME și Orizont 2020 deschide noi oportunități de mobilitate pentru universități, administrații, întreprinderi, profesioniști, operatori din domeniul cultural și audiovizual, tineri studenți și cercetători și contribuie la dezvoltarea industriilor culturale și creative. Cooperarea consolidată în cadrul programelor UE va fi sprijinită, în cazul în care acest lucru este relevant și aplicabil.

19. Se va institui o școală europeană a Parteneriatului estic, ținându-se seama de activitățile din statele membre ale UE, menită să asigure o educație de înaltă calitate pentru elevii care provin din țările partenere, să sporească oportunitățile educaționale și de angajare ale acestora, să promoveze cooperarea, înțelegerea multiculturală, toleranța, valorile fundamentale, o mai bună înțelegere a Uniunii Europene și a implicării sale în regiune, precum și să amelioreze competențele lingvistice. O rețea de universități din țările partenere se va concentra asupra excelenței în predare.

20. Va fi promovată integrarea sistemelor de cercetare și inovare ale țărilor Parteneriatului estic și ale UE printr-o nouă inițiativă EU4Innovation, care să sporească perspectivele de ocupare a unui loc de muncă și de carieră ale cercetătorilor, să finanțeze cercetarea și inovarea pe o bază concurențială și să promoveze parteneriate între sectorul cercetării și industrie. Obiectivul implicării va consta în asigurarea accesului deplin al țărilor partenere relevante la toate schemele de finanțare ale Orizont 2020 pentru cercetătorii individuali. O reformă a sistemelor publice naționale de cercetare și inovare va îmbunătăți performanța și competitivitatea. Integrarea în rețeaua paneuropeană GEANT care interconectează toate rețelele naționale pentru cercetare și educație din întreaga Europă va reduce suplimentar decalajul digital.

Pentru a asigura eficiența noii structuri simplificate a Parteneriatului estic și coerența acțiunilor acestuia, în conformitate cu direcția strategică stabilită în cadrul summitului și cu orientarea politică din partea reuniunilor ministeriale, platformele sunt în prezent restructurate ca forumuri intersectoriale în conformitate cu cele patru domenii principale de cooperare convenite în cadrul Summitului Parteneriatului Estic de la Riga, în 2015. Acestea vor servi drept interfață între grupuri (care vor găzdui discuții aprofundate) și reuniunile la nivel de înalți funcționari (care vor furniza orientări generale, vor identifica sinergii și vor monitoriza procesul global). Prin intermediul platformelor se vor furniza direcțiile strategice pentru activitatea grupurilor, care va fi apoi raportată în cadrul reuniunilor la nivel de înalți funcționari. Această structură a Parteneriatului estic va fi operaționalizată prin intermediul unui proces deschis și orientat spre rezultate. UE și țările partenere vor conveni asupra unui plan și a unei metodologii de lucru axate pe rezultate, mai exact pe cele 20 de rezultate scontate pentru 2020. Societatea civilă, inclusiv, în cazurile relevante, partenerii sociali și comunitatea de afaceri, vor fi implicate pe deplin în acest proces reînnoit și în obținerea acestor rezultate scontate.
